

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОН ЗА ЕВРОПЕЙСКАТА ЗАПОВЕД ЗА РАЗСЛЕДВАНЕ

(обн., ДВ, бр. 16 от 2018 г., изм., бр. 32 от 2022 г.)

§ 1. В чл. 4, ал. 3 т. 1 се изменя така:

„1. за обезпечаване на имущество с цел конфискация и за конфискация на имущество;“.

§ 2. В чл. 5 ал. 1 се изменя така:

„(1) Европейската заповед за разследване в Република България се издава:

1. в досъдебното производство:

а) от съответния прокурор;

б) от съответния прокурор – въз основа на предварително разрешение от съдия, когато за извършване на действието по разследване българското законодателство изисква такова; съдията прави преценка за необходимостта и пропорционалността от нейното издаване и се произнася по реда и в сроковете, установени в сходен национален случай;

в) от съответния съд по искане на прокурора, когато единствен компетентен орган да разпорежи извършването на действие по разследването в национален случай е съдът;

2. от съответния съд - в съдебното производство;

3. от административен орган – в случаите по чл. 44, ал. 2 и чл. 52, ал. 4 от Закона за административните нарушения и наказания, като се одобрява от съдия от районния съд, в чийто район е извършено или довършено нарушението, а когато нарушението е извършено в чужбина – от съдия от Софийския районен съд.“

§ 3. В чл. 6 се създават ал. 4 и 5:

„(4) Лицата, засегнати от изпълнението на Европейската заповед за разследване, могат да обжалват материалноправните основания за нейното издаване в 14-дневен срок от датата на узнаване за извършване на действието по разследване или съдебното следствено действие пред:

1. съответния първоинстанционен съд, когато заповедта е издадена в досъдебното производство;

2. съда, който я е издал в съдебното производство.

(5) Частната жалба се подава чрез органа по чл. 5, ал. 1, издал Европейската заповед за разследване. Съдът разглежда жалбата в 7-дневен срок от постъпването ѝ в закрито

заседание и се произнася по законосъобразността, необходимостта и пропорционалността на издадената Европейска заповед за разследване с определение, което е окончателно. Когато съдът отмени Европейската заповед за разследване, компетентният орган по чл. 5, ал. 1 уведомява за това изпълняващата държава.“

§ 4. В чл. 9, ал. 1 т. 1 и 2 се изменят така:

„1. в досъдебното производство – прокурор от съответната окръжна или военно-окръжна прокуратура, в чийто район се иска извършването на съответното действие по разследване или предаването на доказателствата, които вече са на разположение;

2. в съдебното производство, както и в случаите, когато европейската заповед за разследване е издадена от административен орган в производствата по чл. 2, ал. 2, т. 2 – съответният окръжен или военен съд, в чийто район се иска извършването на съответното съдебно следствено действие или предаването на доказателствата, които вече са на разположение.“

§ 5. Член 11 се изменя така:

„Производство по признаване от съд

Чл. 11. (1) Съответният съд по чл. 9, ал. 1, т. 2 признава Европейската заповед за разследване, предадена в съответствие с чл. 7, ал. 1, освен ако са налице основания за непризнаване, неизпълнение или за отлагане.

(2) Съдът връща получената по реда на чл. 7, ал. 1 Европейска заповед за арест, когато тя не е издадена от компетентен орган на издаващата държава.

(3) В сроковете по чл. 14 съдът разглежда Европейската заповед за разследване еднолично в закрито заседание и се произнася с определение, с което я признава и прави необходимото за нейното изпълнение съгласно българското законодателство, освен ако не са налице основания за нейното отлагане.

(4) Законосъобразността на определението за признаване на Европейската заповед за разследване може да се обжалва от лицето, засегнато от съдебното следствено действие, в 3-дневен срок от узнаване за извършването му пред съответния апелативен съд. Апелативният съд се произнася по частната жалба в 7-дневен срок в закрито заседание с определение, което е окончателно.

(5) По искане на издаващата държава съдът може да разреши участието на един или повече нейни органи в изпълнението на Европейската заповед за разследване, ако това е предвидено в българското законодателство или не нарушава основните интереси в областта на националната сигурност на Република България. Органите на издаващата държава, които се намират на територията на страната, се подчиняват на българското законодателство по време на изпълнението на Европейската заповед за разследване.“

§ 6. Член 12 се изменя така:

„Производство по признаване от прокурор

Чл. 12. (1) Съответният прокурор по чл. 9, ал. 1, т. 1 признава Европейската заповед за разследване, предадена в съответствие с чл. 7, ал. 1, освен ако са налице основания за непризнаване, неизпълнение или за отлагане.

(2) Прокурорът връща получената по реда на чл. 7, ал. 1 Европейска заповед за разследване, когато тя не е издадена от компетентен орган на издаващата държава.

(3) В сроковете по чл. 14 прокурорът с постановление признава Европейската заповед за разследване и определя компетентния орган и действието по разследване, които следва да бъдат извършени в съответствие с искането на издаващата държава.

(4) Постановлението за признаване и Европейската заповед за разследване се изпращат незабавно на съответните компетентни органи за изпълнение, освен ако не са налице основания за неговото отлагане.

(5) Законосъобразността на постановлението за признаване на Европейската заповед за разследване може да се обжалва от лицето, засегнато от действието по разследване, в 3-дневен срок от узнаване за извършването му пред съответния окръжен съд. Съдът се произнася по частната жалба еднолично в 7-дневен срок в закрито заседание с определение, което е окончателно.

(6) По искане на издаващата държава прокурорът може да разреши участието на един или повече нейни органи в изпълнението на Европейската заповед за разследване, ако това е предвидено в българското законодателство или не нарушава основните интереси в областта на националната сигурност на Република България. Органите на издаващата държава, които се намират на територията на страната, се подчиняват на българското законодателство по време на изпълнението на Европейската заповед за разследване.“

§ 7. В чл. 14 се правят следните изменения:

1. Алинея 1 се изменя така:

„(1) При получаване на Европейска заповед за разследване по поща, електронна поща, факс или по друг начин, позволяващ писмено удостоверяване на автентичността на получаването и на нейното съдържание, компетентният орган по чл. 9, ал. 1 образува производство по признаване и разглежда Европейската заповед за разследване съгласно реда, установен в този закон.“

2. Алинея 2 се отменя.

§ 8. В чл. 16 се правят следните изменения:

1. В ал. 1:

а) точки 4 и 5 се изменят така:

„4. Европейската заповед за разследване е издадена във връзка с производствата по чл. 2, т. 2 и 3 и исканото действие не е разрешено съгласно българското законодателство в сходен случай;

5. Европейската заповед за разследване се отнася за престъпление, извършено извън територията на издаващата държава, но изцяло или отчасти на територията на Република България и не съставлява престъпление съгласно българското законодателство;“

б) точка 7 се изменя така:

„7. е постановено решение по чл. 18, ал. 2 и Европейската заповед за разследване е отменена;“

в) точка 9 се изменя така:

„9. исканото действие е неприложимо съгласно българското законодателство за престъплението, за което е издадена Европейската заповед за разследване.“

2. Алиянея 3 се изменя така:

„(3) В случаите по ал. 1, т. 1, 2, 3, 5 и 6 преди да вземе решение да не признае или да не изпълни изцяло или отчасти Европейска заповед за разследване, компетентният орган по чл. 9, ал. 1 провежда консултации с издаващия орган чрез всички подходящи средства, позволяващи писмено документиране, и може да изисква от този орган да предостави без забавяне необходимата допълнителна информация.“

§ 9. В чл. 17 ал. 2 се изменя така:

„(2) Когато в Европейската заповед за разследване е включено искане за това и ако е налице възможност съгласно българското законодателство, компетентният орган по чл. 9, ал. 1 предава доказателствата незабавно на органите по чл. 11, ал. 5 или чл. 12, ал. 6, участващи в изпълнението на Европейската заповед за разследване.“

Допълнителна разпоредба

§ 10. Навсякъде в закона думите „действие по разследването и други процесуални действия“ и „действия по разследването и други процесуални действия“ се заменят с „действия по разследването и съдебни следствени действия“.

Заклучителни разпоредби

§ 11. В Наказателно-процесуалния кодекс (обн., ДВ, бр. 86 от 2005 г.; изм., бр. 46 и 109 от 2007 г., бр. 69 и 109 от 2008 г., бр. 12, 27, 32 и 33 от 2009 г., бр. 15, 32 и 101 от 2010 г., бр. 13, 33, 60, 61 и 93 от 2011 г.; Решение № 10 на Конституционния съд от 2011 г. – бр. 93 от 2011 г.; изм., бр. 19, 20, 25 и 60 от 2012 г., бр. 17, 52, 70 и 71 от 2013 г., бр. 21 от 2014 г., бр. 14, 24, 41, 42, 60, 74 и 79 от 2015 г., бр. 32, 39, 62, 81 и 95 от 2016 г., бр. 13, 63 и 101 от 2017 г., бр. 7 и 44 от 2018 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2018 г. – бр. 87 от 2018 г.; изм., бр. 96 от 2018 г., бр. 7, 16 и 83 от 2019 г., бр. 98, 103 и 110 от 2020 г., бр. 9, 16 и 20 от 2021 г.; Решение № 7 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 41 от 2021 г.; изм., бр. 80 от 2021 г.; Решение № 13 на Конституционния съд от 2021 г. – бр. 85 от 2021 г.; изм., бр. 32 и 62 от 2022 г. и бр. 48 и 69 от 2023 г.), в част втора, глава четиринадесета се създава раздел IX с чл. 177а – 177г:

„Раздел IX

Защита на трети лица

Трети лица

Чл. 177а. (1) Трети лица по смисъла на този раздел са лицата, чиито лични или имуществени права са пряко и непосредствено засегнати от прилагане на способите за доказване, с изключение на обвиняемия и пострадалия на досъдебното производство, и на страните в съдебното производство.

(2) Третите лица имат право да обжалват с частна жалба разпореждането за извършване на действията по прилагане на способи за доказване, както и начина на тяхното провеждане.

Производство по обжалване

Чл. 177б. (1) Частната жалба се подава в тридневен срок от узнаване на извършването на действието по предходния член.

(2) Частната жалба срещу разпореждане или действие по прилагане на способ на доказване в досъдебното производство се подава чрез наблюдаващия прокурор до съответния първоинстанционен съд, а в съдебната фаза – пред съда, който разглежда делото.

(3) Съдът разглежда делото в закрито заседание в 7-дневен срок от получаването му и се произнася с определение, което е окончателно.

(4) В това производство съдът преценява дали незаконосъобразно са били засегнати правата на третите лица.

Обезщетения за вреди от незаконни действия

Чл. 177в. При констатирани нарушения на правата на трети лица по реда на този раздел те могат да претендират обезщетение за вреди по реда на Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Неприложимост на настоящия раздел по отношение на специални разузнавателни средства

Чл. 177г. Настоящият раздел не се прилага за установяване на вреди от разпоредени или изпълнени специални разузнавателни средства.“

§ 12. В Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (обн., ДВ, бр. 60 от 1988 г.; изм. и доп., бр. 59 от 1993 г., бр. 12 от 1996 г., бр. 67 от 1999 г., бр. 92 от 2000 г., бр. 105 от 2005 г., бр. 30 и 33 от 2006 г., бр. 43 от 2008 г., бр. 17 от 2009 г., бр. 38 и 98 от 2012 г., бр. 7 от 2018 г., бр. 94 от 2019 г. и бр. 48 от 2023 г.) в чл. 2, ал. 1 се създава т. 9:

„9. установено нарушение на правата по реда на раздел IX от глава четирнадесета на Наказателно-процесуалния кодекс.“